

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักกฎหมาย โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒ ต่อ ๕๖๖๓, ๕๖๑๑

ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/ว ๗๙ ๑๘

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๐๓(ปผ)/๔๓/๓๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ พร้อมสำเนาคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุด ที่ ชย ๒๔๒/๒๕๕๓ และสำเนาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๓/๑/๒๕๕๑ มาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์)
อธิบดีกรมป่าไม้

รับที่ ๑๖๓๓
วันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๕๗
เวลา ๐๗.๕๕ พ.

กรมป่าไม้
รับที่ 18534
วันที่ 27 พ.ค. 2557
เวลา

ที่ อส ๐๐๐๓(ปผ)/ 4734

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

รับที่ ๓๕
วันที่ 29 พ.ค. 2557
เวลา

พท พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่องร้องขอรับตีกรมป่าไม้
(ขอตีถูก ส.ป.ก. ม.ย.ร.ร.๓)
รับที่ ๕๒๕๕
วันที่ ๒๘ พ.ค. ๒๕๕๗
เวลา

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๔
เรียน อธิบดีกรมป่าไม้
พรท ส.ก. ๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๒๓.๓/ว ๓๖๘ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓
พร้อมสำเนาคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุด ที่ ขย.๒๘๒/๒๕๕๔ และสำเนาคำพิพากษา
ศาลฎีกาที่ ๘๓๗๑/๒๕๕๑

ด้วยเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ผู้แทนกรมป่าไม้และผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมได้เข้าร่วมประชุมกับคณะทำงานสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อหารือแนวทางปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๔ กรณีคำวินิจฉัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๒๒/๒๕๕๔ แตกต่างกับความเห็น
ของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องที่ดินในเขตพื้นที่ ส.ป.ก. เป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่
ซึ่งผู้แทนกรมป่าไม้กับผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ขอยุติร่วมกันว่า จะเสนอแนวทางแก้ไข
ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต้นสังกัด ในเรื่องการทำไม้ ไม้ที่มีอยู่เดิม ไม้หวงห้ามและไม้ที่ปลูกเอง ถ้าเห็นด้วย
ในหลักการจะได้ยกร่างระเบียบและข้อตกลงระหว่างสองหน่วยงานดังกล่าว เมื่อถึงตอนนั้นจะเชิญผู้แทน
สำนักงานอัยการสูงสุดเข้าร่วมประชุมพิจารณาด้วย แต่จนถึงขณะนี้ยังไม่ทราบผลการดำเนินการ

บัดนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือแจ้งเวียนคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุดและ
สำเนาคำพิพากษาศาลฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ให้พนักงานอัยการที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติในการพิจารณาสิ่งคดีที่มี
ข้อเท็จจริงในทำนองเดียวกันนี้ให้เป็นไปตามแนวคำชี้ขาดความเห็นแย้งและคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวต่อไป
โดยคำชี้ขาดความเห็นแย้งวินิจฉัยว่า การที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินบริเวณที่เกิดเหตุ
ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและมีการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้แก่ผู้มีชื่อ กรณียอมถือว่าที่ดินที่เกิดเหตุได้ถูกเพิกถอน
จากสภาพการเป็นป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ที่ดินที่เกิดเหตุจึงมิใช่ป่าสงวนแห่งชาติอีกต่อไป ส่วนการที่ ส.ป.ก. ได้เข้า
ถือสิทธิในที่ดินดังกล่าวแล้ว กฎหมายก็มุ่งประสงค์เพียงให้ ส.ป.ก. เอาที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน มิได้มุ่งให้
ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินในกรณีทั่ว ๆ ไป การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวของ ส.ป.ก.
จึงมิใช่การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่น ตามมาตรา ๓ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่เกิดเหตุ
/จึงเป็น...

จึงเป็นที่ดินที่ยังไม่ได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดินตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๔ (๑) ที่ดินที่เกิดเหตุ
จึงยังมีสภาพเป็นป่าอยู่ ไม่ว่าจะจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินโดยได้รับเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ แล้ว
หรือไม่ก็ตาม ดังนั้นการดำเนินการใดๆในที่ดินที่เกิดเหตุจึงยังคงต้องอยู่ใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เมื่อผู้ต้องหา
ร่วมกันตัดฟันไม้หวงห้ามในที่ดินนั้นแล้วแปรรูปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นความผิด
ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ต่อมาได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๗๑/๒๕๕๑ วินิจฉัยสอดคล้องเป็น
แนวทางเดียวกับคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุดดังกล่าว ซึ่งก็ตรงกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา
ดังกล่าว ดังนั้น คำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุด ที่ ขย.๒๘๒/๒๕๕๙ จึงสามารถอ้างอิงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ
ของพนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัส สุขสวัสดิ์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

เรียน ท่านอ.ม

1 ฉบับไม่แตก

(นายสุสม มัตตัสสา)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

๒๗ พ.ค. ๕๗

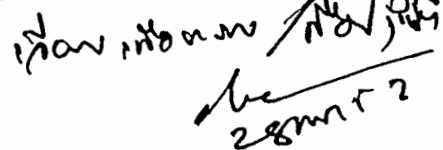
สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายประเมินผล

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๔๖๖

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๘๙

ส.ก.ม

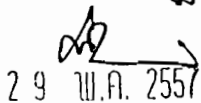
(นายรุ่งโรจน์ รุ่งโรจน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กรมกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

หัวข้อเรียนในชั้นเรียน
กรณีในขอ ลป.ม. ทราบและ ปฏิบัติ

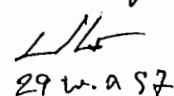
29 พ.ค. 2557

(นายพรสิทธิ์ ชัยชัย)

นิติกรชำนาญการ

คุณหญิง ส.ก.ม. 11/2/57

เพิ่มข้อมูล ตามคำสั่ง

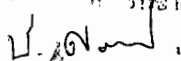
29 พ.ค. 57

(นายพรสิทธิ์ ชัยชัย)

นิติกรชำนาญการ

ผู้อำนวยการส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายประเมินผล

กรมกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

นิติกรชำนาญการ

ค้นหา

รายการที่ 1/2 ของหน้าที่ 1

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1022/2544

พนักงานอัยการจังหวัดน่าน

โจทก์

นายอินปิ่นหรือศรี แก้วโก กับพวก

จำเลย

ป.อ. มาตรา 62

พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ

ป.ที่ดิน มาตรา 3

พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 69, 74

ที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพ.ศ. 2518 ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์โดยไม่ได้ตกเป็นที่ราชพัสดุตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มาตรา 36 ทวิ ซึ่งเป็นการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาตามกฎหมายอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 3(2) จึงไม่ใช่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4(1)การตัดและทอนต้นมะม่วงป่าอันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. ย่อมไม่เป็นการทำไม้ตามความหมายของมาตรา 4(5) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้พ.ศ. 2484 เป็นผลให้การได้ไม้มะม่วงป่าที่ยังไม่ได้แปรรูปเป็นการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อจำเลยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงว่าต้นมะม่วงป่าขึ้นอยู่ในที่ดินที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้จำเลยเข้าทำประโยชน์ ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนนี้ถ้ามีอยู่จริงจะทำให้การกระทำไม่เป็นความผิดดังกล่าวข้างต้นการที่จำเลยมีไม้มะม่วงป่าซึ่งยังไม่ได้แปรรูปดังกล่าว จึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 62 วรรคหนึ่ง

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2540 เวลากลางวันจำเลยทั้งสามร่วมกันมีไม้มะม่วงป่าซึ่งยังมีได้แปรรูป อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. จำนวน 6 ท่อน ปริมาตร 8.58 ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม้เหล่านี้ไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขายและจำเลยทั้งสามพิสูจน์ไม่ได้ว่าได้ไม้ดังกล่าวมาโดยชอบด้วยกฎหมาย เหตุเกิดที่ตำบลเจดีย์ชัย อำเภอบัว จังหวัดน่าน ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้พ.ศ. 2484 มาตรา 69, 73, 74, 74 ทวิ, 74 จัตวา ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83, 32 และริบของกลาง

จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสามมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 69 วรรคสอง (2), 74 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83 จำคุกคนละ 1 ปี ทางนำสืบของจำเลยทั้งสามเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา เป็นเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุกจำเลยทั้งสามคนละ 8 เดือน ริบของกลาง

จำเลยทั้งสามอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ แต่ให้รับของกลาง

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยแล้วโดยคู่ความมิได้ฎีกาคัดค้านว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยทั้งสามร่วมกันมีไม้มะม่วงป่าซึ่งยังมีได้แปรรูปอันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. จำนวน 6 ท่อน ปริมาตร 8.58 ลูกบาศก์เมตรของกลางไว้ในครอบครองโดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย โดยได้มาจากการที่จำเลยที่ 2 ให้จำเลยที่ 1 และที่ 3 ตัดและทอนต้นมะม่วงป่าที่ขึ้นอยู่ในเขตป่าชุมชน โจทก์ฎีกาอ้างว่า ต้นมะม่วงป่าเจริญเติบโตอยู่ในป่ามาก่อน จำเลยที่ 2 เข้าไปทำกินและจับจองที่ดินเพื่อใช้สิทธิตามกฎหมาย ส.ป.ก. 4-01 จำเลยที่ 2 จะต้องทราบแนวเขตที่ดินของตนเองอย่างชัดเจน หากไม่แน่ใจก็ย่อมขอให้เจ้าพนักงานเข้าไปตรวจสอบแนวเขตเสียก่อนตัดต้นไม้ และจำเลยทั้งสามมีภาระต้องพิสูจน์ว่าได้ไม้มะม่วงป่าของกลางมาโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อจำเลยทั้งสามไม่ได้พิสูจน์ว่าได้ไม้มะม่วงป่าของกลางมาโดยชอบด้วยกฎหมายศาลอุทธรณ์ภาค 5 จะรับฟังว่าจำเลยทั้งสามขาดเจตนาไม่ได้นั้น เห็นว่าต้นมะม่วงของกลางขึ้นอยู่ใกล้แนวเขตที่ดินที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เข้าทำประโยชน์มาก ห่างเพียง 1.50 เมตร จำเลยที่ 2 กล่าวอ้างว่าต้นมะม่วงป่าของกลางขึ้นอยู่ในเขตที่ดินที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เข้าทำประโยชน์ตั้งแต่ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด นอกจากนี้ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่ามีเครื่องหมายแสดงแนวเขตที่ป่าชุมชนเอาไว้ด้วย ประกอบกับจำเลยที่ 1 และที่ 3 ตัดต้นมะม่วงป่าของกลางโดยเปิดเผยในเวลากลางวันย่อมแสดงให้เห็นได้ว่าจำเลยที่ 2 สำคัญผิดในข้อเท็จจริงว่าต้นมะม่วงป่าของกลางขึ้นอยู่ในเขตที่ดินที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เข้าทำประโยชน์เมื่อจำเลยที่ 2 มีความมั่นใจดังกล่าวแล้วจึงเป็นเหตุให้จำเลยที่ 2 ไม่ได้ไปขอให้เจ้าพนักงานมาตรวจสอบแนวเขตก่อนกรณีนี้หากต้นมะม่วงป่าของกลางขึ้นอยู่ในที่ดินที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เข้าทำประโยชน์อันเป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ส.ป.ก. จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์โดยไม่ตกเป็นที่ราชพัสดุ ตามมาตรา 36 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาตามกฎหมายอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 3(2) จึงไม่ใช่ป่าตามความหมายของมาตรา 4(1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 การตัดและทอนต้นมะม่วงป่าอันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดินที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เข้าทำประโยชน์ซึ่งไม่ใช่ป่าก็จะเป็นทำไม้ตามความหมายของมาตรา 4(5) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 อันไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ย่อมเป็นผลให้การได้ไม้มะม่วงป่าของกลางที่ยังไม่ได้แปรรูปเป็นการได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 สำคัญผิดในข้อเท็จจริงว่าต้นมะม่วงป่าของกลางขึ้นอยู่ในที่ดินที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เข้าทำประโยชน์ ส่วนจำเลยที่ 1 และที่ 3 ตัดต้นมะม่วงป่าของกลางเนื่องจากเชื่อจำเลยที่ 2 ว่า ต้นมะม่วงป่าของกลางอยู่ในที่ดินที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เข้าทำประโยชน์ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนที่จำเลยทั้งสามสำคัญผิดนี้ถ้ามีอยู่จริงจะทำให้การกระทำไม่เป็นความผิดดังกล่าวไว้ข้างต้น ดังนั้นจำเลยทั้งสามจึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 62 วรรคหนึ่งที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยในผลฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

(พจนศักร์ จงกลนี้ - วิชชา มหาคุณ - ปัญญา สุทธิบดี)

หมายเหตุ

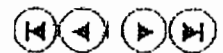
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคหนึ่ง บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญา ก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนาไม่ว่าเป็นเจตนาประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลตามมาตรา 59 วรรคสอง แต่ถ้าผู้กระทำไม่รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดมาตรา 59 วรรคสาม มิให้ถือว่าผู้กระทำมีเจตนาประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผล

กรณีตามมาตรา 59 วรรคสาม จะต้องเป็นเรื่องที่มีข้อเท็จจริงที่เป็นองค์ประกอบภายนอกอยู่ครบถ้วน แต่ผู้กระทำไม่รู้ว่ามีข้อเท็จจริงนั้นอยู่ จึงไม่ถือว่าผู้กระทำมีเจตนากระทำผิด ย่อมไม่มีความผิดเพราะขาดองค์ประกอบภายใน

ส่วนความสำคัญผิดตามมาตรา 62 วรรคหนึ่ง ต่างกับความไม่รู้ข้อเท็จจริงตามมาตรา 59 วรรคสาม กล่าวคือกรณีสำคัญผิดตามมาตรา 62 วรรคหนึ่ง จะต้องเป็นเรื่องที่การกระทำของจำเลยครบถ้วนทั้งองค์ประกอบภายนอกและภายใน และไม่มีกรณีที่ผู้กระทำไม่รู้ข้อเท็จจริงตามมาตรา 59 วรรคสามแล้ว แต่ผู้กระทำสำคัญผิดโดยคิดว่ามีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมซึ่งข้อเท็จจริงนั้นเป็นข้อเท็จจริงที่จะทำให้การกระทำไม่เป็นความผิด หรือทำให้ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ หรือได้รับโทษน้อยลง แม้ข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่มีอยู่จริงก็ต้องสมมติว่ามีอยู่เช่นนั้น ผู้กระทำจึงได้รับคุณดังกล่าวอยู่นั่นเอง

คดีนี้จำเลยมีไม้มะม่วงป่าซึ่งยังมีได้แปรรูปไว้ในครอบครองโดยเจตนาเป็นการกระทำที่ครบองค์ประกอบภายนอกและองค์ประกอบภายในของความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 69 แล้วแต่ถ้าเป็นการได้ไม้นั้นมาโดยชอบด้วยกฎหมายก็จะเป็นเหตุยกเว้นความผิดตามมาตรา 62 วรรคหนึ่ง การที่จำเลยสำคัญผิดว่าไม้ดังกล่าวได้มาจากการทำไม้ที่ไม่ได้ขึ้นในป่า เนื่องจากเป็นไม้ที่ขึ้นในที่ดิน ส.ป.ก. แม้ข้อเท็จจริงดังกล่าวจะไม่เป็นดังที่จำเลยสำคัญผิดก็ต้องสมมติข้อเท็จจริงเป็นดังนั้นตามมาตรา 62 วรรคหนึ่ง เมื่อเป็นไม้ที่ขึ้นในที่ดิน ส.ป.ก. เท่ากับเป็นไม้ที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานมีไม้ดังกล่าวไว้ในครอบครอง

ไพโรจน์ วายุภาพ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักกฎหมาย โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒ ต่อ ๕๖๖๗, ๕๒๑๑

ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/

วันที่

มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ด้วยสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๐๗(ปผ)/๔๗/๓๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึง กรมป่าไม้แจ้งว่า ด้วยเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ผู้แทนกรมป่าไม้ และผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้เข้าร่วมกับคณะทำงานสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อหารือแนวทางปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ เกี่ยวกับกรณีคำวินิจฉัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๒๒/๒๕๔๔ แตกต่างกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ที่ดินในเขตพื้นที่ ส.ป.ก. เป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ หรือไม่ ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือแจ้งเวียนคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุด และสำเนาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๗/๑/๒๕๕๑ ให้กับพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติในการพิจารณาสิ่งคดีที่มีข้อเท็จจริงในทำนองเดียวกันนี้ทราบแล้ว

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงขอส่งสำเนานหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๐๗(ปผ)/๔๗/๓๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พร้อมสำเนาคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุด ที่ ชย ๒๘๒/๒๕๕๗ และสำเนาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๗/๑/๒๕๕๑ เพื่อแจ้งให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8371/2551

พนักงานอัยการจังหวัดอุดรดิตถ์ โจทก์
นายประจวบ นวลมะ กับพวก จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 1336

ป.ที่ดิน มาตรา 2

พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26, 36 ทวิ

พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 11, 73

พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มากเพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินทั่วไปที่มีสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา 1336 เมื่อที่ดินพิพาทเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติอันเนื่องจากการดำเนินการตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่ เพียงแต่เปลี่ยนแปลงประเภทของที่ดิน วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดินและเปลี่ยนหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ในที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 36 ทวิ ยังคงเป็นที่ดินของรัฐตาม ป.ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามกฎหมายอื่นตาม ป.ที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทจึงไม่มีบุคคลใดมาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออกเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเท่านั้นไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น

การที่ ส.ป.ก. ได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. มาไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตาม ป.ที่ดิน มาตรา 3 (2) จึงยังมีได้มีบุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4 (1) การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประจวบอันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของ ส. โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงมีความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2545 เวลากลางคืนก่อนเที่ยง จำเลยทั้งสองกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยทั้งสองร่วมกันทำไม้โดยการตัด ฟัน โค่นล้มไม้ประจวบอันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ที่มีและขึ้นอยู่ในป่าท้ายหมู่บ้านป่าสัก ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงพญาเย็นและป่าน้ำใคร่ แล้วตัดออกเป็นท่อน ๆ เพื่อแปรรูปและชักลากออกจากป่าต่อไป อันเป็นการทำ

ให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และโดยไม่ได้รับการยกเว้นใด ๆ ตามกฎหมาย จำเลยทั้งสองร่วมกันแปรรูปไม้ประดู่ท่อนดังกล่าว โดยการเลื้อนออกเป็นแผ่น ไม้แปรรูปจำนวน 11 แผ่น ปริมาตร 0.18 ลูกบาศก์เมตร ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และจำเลยทั้งสองร่วมกันมีไม้ประดู่อันยังมีไม้แปรรูปจำนวน 10 ท่อน ปริมาตร 0.32 ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลชาย เหตุเกิดที่ ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 14, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 7, 11, 47, 48, 69, 73, 74, 74 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 และริบของกลาง

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 73 วรรคหนึ่ง จำคุก 6 เดือน และปรับ 6,000 บาท ค่าให้การของจำเลยที่ 1 ในชั้นสอบสวนและทางนำสืบของจำเลยที่ 1 ในชั้นพิจารณาคดีเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 4 เดือน และปรับ 4,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ริบของกลาง ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยที่ 1 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ด้วย คดีไม้ประดู่ที่ไม้ได้แปรรูป 10 ท่อน และไม้แปรรูป 11 ท่อน กับรายนต์กระเบาะหมายเลขทะเบียน บ-0321 อุตรดิตถ์ ของกลาง แก่เจ้าของ นอกจากนี้แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังยุติว่า ตามวัน เวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยที่ 1 ตัด ฟัน โคนล้มไม้ประดู่อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวและอยู่ในเขตการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามสำเนา ส.ป.ก. 4-01 ก. เอกสารหมายเลข 1 คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 หรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 มิใช่หลักฐานแสดงถึงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามความหมายของมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่นายสะอาดครอบครองอยู่จึงยังเป็นป่า การตัดฟันและโค่นล้มไม้ประดู่ในที่ดิน ส.ป.ก. จึงถือว่าเป็นการทำไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ๕ ปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มาก็เพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อ

เกษตรกรรมมิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินทั่วไปที่มีสิทธิใช้สอย จำหน่าย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 เมื่อที่ดินพิพาทเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติอันเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ตาม ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่เพียงแต่เปลี่ยนประเภทของที่ดิน วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเปลี่ยนหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ในที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 36 ทวิ ที่ดินพิพาทยังคงเป็นที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามกฎหมายอื่นตามความหมายของประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทยังเป็นที่ดินที่มีได้มีบุคคลใดได้มาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออก เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 จัดสรรในที่ดินของรัฐให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น ดังนั้นนายสะอาดได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ตามเอกสารหมายเลข.1 ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามที่บัญญัติในมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวจึงยังมีได้มีบุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประจวบอันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษามาเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย”

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11, 73 วรรคหนึ่งให้บังคับโทษจำเลยที่ 1 และริชของกลางไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

(สุทัศน์ สิริมหาพฤกษ์ - สบโชค สุขารมณ - ชัยวุฒิ โสฬชิตรานนท์)

ที่ดินที่มี ส.ป.ก.4-01 ไม้ไร่เขตป่าสงวนอีกต่อไปแล้วแต่ยังมีสภาพเป็นป่าอยู่

คดีชื้อขาดความเห็นแย้งที่ 282/2549

พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ

พ.ร.บ. ป่าไม้

พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ดินบริเวณที่เกิดเหตุเคยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าดงแดง) แล้วต่อมาได้ออก ส.ป.ก.4-01 ย่อมถือว่าที่ดินที่เกิดเหตุได้ถูกเพิกถอนจากสภาพความเป็นป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ที่ดินที่เกิดเหตุจึงมีไร่ป่าสงวนแห่งชาติอีกต่อไป แต่ที่ดินที่เกิดเหตุยังมีสภาพเป็นป่าอยู่ไม่ว่าจะ จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ที่ดินโดยได้รับเอกสาร ส.ป.ก.4-01 แล้วหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การดำเนินการใด ๆ ในที่ดินที่เกิดเหตุจึงยังคงอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ การที่ผู้ต้องหาทั้งสี่ ร่วมกันตัดฟันต้นพะยอมซึ่งเป็นไม้หวงห้ามในที่ดินที่เกิดเหตุแล้วแปรรูปไม้ดังกล่าวโดยไม่ได้รับ อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันทำไม้แปรรูปไม้ มีไม้หวงห้ามแปรรูป เป็นจำนวนเกิน 0.20 ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2548 เวลาประมาณ 16.00 น. พ.ต.ท. ฐ. กับพวก ได้รับแจ้งข้อมูลจากการไปตรวจสภาพป่าของผู้นำราชการจังหวัดศรีสะเกษ ว่าบริเวณบ้านหนองจอก ตำบลหนองบัวคง มีผู้ลักลอบตัดไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงแดง จึงพากันไปยังที่เกิดเหตุบริเวณป่าหมู่บ้านหนองจอกด้านทิศตะวันตก ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 500 เมตร จุดแรกพบไม้พะยอมถูกตัดโคนล้มคาตอ 1 ต้น สภาพสดใหม่ซึ่งถูกตัดทอนเป็นท่อน และเปิดปีกแปรรูปแล้วจำนวน 1 เหลี่ยม และที่ห่างจากจุดแรก 50 เมตร พบต้นพะยอมถูกตัดโคนล้ม ลมคาตอ 1 ต้น สภาพสดใหม่ถูกแปรรูปแล้ว ไม้ได้ไม้แปรรูปจำนวน 15 แผ่น ไม้พบรูปรอยดวงตรา ของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับ จุดที่พบคอกไม้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงแดง ตรวจสอบพบว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.4-01 เลขที่ 535 แปลงเลขที่ 18 ระบุว่า ส.ป.ก.ที่ 9410

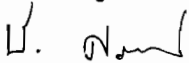
ออกให้แก่นาง ท. มีเนื้อที่ 8 ไร่ 3 งาน 88 ตารางวา จึงได้ไปยังบ้านพักของนาง ท. พบไม้พะยอมแปรรูป จำนวน 3 แผ่น มีลักษณะเหมือนไม้ที่พบในที่เกิดเหตุ นาง ท. แจ้งว่า นาย บ. ผู้ต้องหาที่ 1 ซึ่งเป็นสามี เป็นผู้ว่าจ้างผู้ต้องหาที่ 2, 3, 4 เลื่อยแปรรูปไม้ดังกล่าวเพื่อทำเรือและต่อเติมบ้าน พ.ศ.ท. ๕. กับพวก จึงยึดไม้ทั้งหมดไว้เป็นของกลาง

คดีมีปัญหาให้อัยการสูงสุดชี้ขาดว่า นาย บ. ผู้ต้องหาที่ 1 นาย ส. ผู้ต้องหาที่ 2 นาย อ. ผู้ต้องหาที่ 3 และนาย ล. ผู้ต้องหาที่ 4 มีความผิดฐานร่วมกันทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ร่วมกันทำไม้ แปรรูปไม้ มีไม้หวงห้ามแปรรูปเป็นจำนวนเกิน 0.20 ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม้ได้รับอนุญาตหรือไม่

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าดงแดง) และมีการออก ส.ป.ก.4-01 ให้แก่นาง ท. ภรรยาของผู้ต้องหาที่ 1 กรณีข่มขู่ว่าที่ดินที่เกิดเหตุได้ถูกเพิกถอนจากสภาพการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ที่ดินที่เกิดเหตุจึงมิใช่ป่าสงวนแห่งชาติอีกต่อไป ส่วนการที่พระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา 36 ตรีบัญญัติให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือสิทธิในที่ดินนั้น กฎหมายมุ่งประสงค์เพียงให้ ส.ป.ก. เอาที่ดินนั้น มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน มิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินในกรณีทั่วไป การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวของ ส.ป.ก. จึงไม่ใช่การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ตามกฎหมายอื่น ตามมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่เกิดเหตุจึงเป็นที่ดินที่ยังไม่ได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4 (1) ที่ดินที่เกิดเหตุ จึงยังมีสภาพเป็นป่าอยู่ไม่ว่าจะจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยได้รับเอกสาร ส.ป.ก.4-01 แล้วหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นการดำเนินการใด ๆ ในที่ดินที่เกิดเหตุจึงยังคงต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ การที่ผู้ต้องหาทั้งสี่ได้ร่วมกันตัดฟันต้นพะยอมซึ่งเป็นไม้หวงห้าม ในที่ดินที่เกิดเหตุแล้วแปรรูปเป็นไม้เหลียมไม้แผ่นรวม 19 ชิ้น ปริมาตร 0.50 ลูกบาศก์เมตร โดยไม้ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันทำไม้ แปรรูปไม้ มีไม้หวงห้ามแปรรูปเป็นจำนวนเกิน 0.20 ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม้ได้รับอนุญาต จึงชี้ขาดให้ฟ้อง นาย บ. ผู้ต้องหาที่ 1 นาย ส. ผู้ต้องหาที่ 2 นาย อ. ผู้ต้องหาที่ 3 และนาย ล. ผู้ต้องหาที่ 4 ฐานร่วมกันทำไม้ แปรรูปไม้ มีไม้หวงห้ามแปรรูปเป็นจำนวนเกิน 0.20 ลูกบาศก์เมตร

ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11, 48, 73, 74, 74 ทวิ
พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2494 มาตรา 6 พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2503
มาตรา 18 พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2518 มาตรา 19 พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 6)
พ.ศ. 2522 มาตรา 9 พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2525 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 83, 91 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2526 มาตรา 4
กับชี้ขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งสี่ ฐานร่วมกันทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, 31 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522
มาตรา 3 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 มาตรา 4 และขอศาลตั้งรับ
ของกลางทั้งหมด

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวชานดา ศรีประสม)

นิติกรปฏิบัติการ